

Farmakologie alergických stavů. Histamin a antihistaminika. Antiastmatika.

Antihistaminika

H₁-antihistaminika:

1. *generace* – promethazin, bisulepin, moxastin, dimenhydrinát, dimetinden, antazolin, klemastin, cyproheptadin, thiethylperazin, prochlorperazin, difenhydramin, cinnarizin...
2. *generace* – cetirizin, loratadin, fexofenadin (astemizol, terfenadin – proarytmogenní, neužívány)
3. *generace* – levocetirizin, desloratadin

H₂-antihistaminika:

(cimetidin) ranitidin, famotidin, nizatidin, roxatidin

H₃-antihistaminika

betahistin – agonista H₁ a antagonist H₃-receptorů

thioperamid – experimentální farmakologie

Antiastmatika

Úlevová léčiva (bronchodilatancia):

Sympatomimetika – neselektivní: adrenalin (akutní stavy), efedrin (obsolentní)
– β₂-sympatomimetika:
krátkodobá: salbutamol, fenoterol, terbutalin, hexoprenalin
dlouhodobá: salmeterol, formoterol, bambuterol, klenbuterol...

Parasympatolytika – ipratropium, tiotropium

Xanthiny – theofyllin, aminofyllin

Léčiva kontrolující zánět:

Glukokortikoidy – inhalační: budesonid, flutikason, flunisolid, beklomethason, ciklesonid...
– perorální: prednison, methylprednisolon...

Stabilizátory mastocytů – kromoglykát, nedokromil, ketotifen

Antileukotrieny – antagonisté LT receptorů: zafirlukast, montelukast

– inhibitory lipoxygenasy: zileuton

– kombinovaný mechanismus účinku: tenidap

Monoklonální protilátky – omalizumab

Farmakoterapie anafylaktické reakce

- adrenalin i.m. – lék volby
- krystaloidy i.v. (např. fyziologický roztok 1000 – 2000 ml)
- antihistaminikum inj. (např. bisulepin)
- glukokortikoidy i.v. (např. methylprednisolon, dexamethason) – zábrana rozvoje pozdní fáze alergické reakce, nemají vliv na akutní fázi alergické reakce
- β₂-sympatomimetika inh. (např. salbutamol) nebo theofyllin i.v. – pokud je přítomen bronchospasmus
- kyslík inh. – při známkách hypoxie, dušnosti

Pomocná terapie onemocnění dýchacích cest

Antitusika = tlumí kašel

- *kodeinová* – kodein, dextromethorfan (levopropoxyfen, folkodin, ethylmorfin – méně časté)
- *nekodeinová* – dropropizin, butamirát, rostlinná mucilaginóza (např. jitrocel, podběl, proskurník aj.)

Expektorancia = usnadňují vykašlávání hlenu

- *mukolytika* – N-acetylcystein, erdostein, karbocystein, ambroxol, bromhexin
- *sekretolytika* – ambroxol, bromhexin, chlorid amonný, jodid draselný, rostlinné drogy s obsahem saponinů (např. břečťan, divizna aj.), některé minerálky (např. Vincentka)
- *sekretomotorika* – ambroxol, bromhexin, rostlinné drogy s obsahem silic (např. máta, eukalyptus aj.)
- *ostatní* – emetin (nízké dávky), guaifenesin